

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 34

Indhold

- **Korn**
 - Lus i vintersæd – havrerødsot
 - Manganmangel
- **Regler**
 - Nedvisning af stub
- **Generelt**
 - Nye krav til sprøjtejournal 2026/2027
 - Ryd op i kemirummet!
 - Miljø- og klimateknologi 2026 - tilskud til at reducere pesticidforbruget i planteavl
 - Gødningskvittering – skema B1
 - Fristforlængelse for udbringning af flydende husdyrgødning og affald

KORN

Lus i vintersæd – havrerødsot

Af planterådgiver Jeppe Ottosen

Vi ser pt. ikke mange lus i vores observationsmarker, men får vi et mildt efterårsvejr betyder det, at risikoen stiger for luseforekomster. Der findes ingen bekæmpelsestærskel for bladlus om efteråret i vintersæd, fordi et varierende antal bladlus indeholder smitte af havrerødsot, og fordi det er ukendt, hvornår nattefrost reducerer antallet af bladlus. Finder man dog bladlus på 2-3 % af planterne, anbefales en bekæmpelse, såfremt marken er sået før ca. 20.-25. september. Jo tidligere såning, des større risiko for angreb. For hver uges udsættelse af såtiden, kan der opnås op til en halvering af angrebene af havrerødsot.

Lus kan bekæmpes fra 3-4 bladstadiet, især i tidlig såede marker med 0,05 kg/ha Kaiso Sorbie *eller* 0,1 kg/ha Lamdex. Er der lavet en tidlig behandling, og findes der stadig lus i marken, kan denne behandles igen efter ca. 14 dage. Vær opmærksom på at Kaiso Sorbie kun må anvendes 1 gang pr. vækstsæson. Marker sået sidst i september, kan også få behov for behandling, hvis det milde vejr fortsætter hele efteråret.

Billede 1 Bladlus i tidligt såede vinterhvede (foto: Jeppe Ottosen, SAGRO)

Manganmangel

Af planterådgiver Jeppe Ottosen

Vi havde i foråret flere steder med meget manganmangel og man bør være opmærksom på at manglen også kan opstå i vores vinterafgrøder. Af vintersædsarterne er vinterbyg mest følsom, men vinterhvede kan også rammes af manganmangel, især ved tidlig såning. Vinterrug er mindre følsom, og vinterraps anses normalt ikke for at være følsom for manganmangel.

Der kan især være behov for en behandling mod manganmangel i disse tilfælde:

- Hvor der før er konstateret problemer med manganmangel i marken
- Der er høje reaktionstal.
- samt et højt indhold af organisk materiale
- der er sået tidligt: Jo kraftigere afgrøden er i efteråret, jo større risiko er der for manganmangel

Råder man over arealer, hvor der ofte ses manganmangel, bør man planlægge 2 til 3 kørsler, særligt hvis det er et tørt efterår. Start ved 3-4 blads stadiet med en lille dosering (1 l) Lav en opfølgning på et senere tidspunkt med en lidt højere dosering (2-3 l) Regnvejr ophæver ofte akut manganmangel, da luft porerne i jorden bliver fyldt med vand og det oxiderede mangan, bliver igen tilgængeligt. Husk tilsætning af sprede-/klæbemiddel, når mangan køres alene. Det er bedre at give flere små doseringer, end én stor.

I en mark med manganmangel vil man kunne se lyse/gule planter imellem køerssporene, fordi jorden her er mere iltrig end den mere trykkede jord i køerssporene. Er jorden våd, vil mangantilgængeligheden være højere end i en tør og iltrig jord.

Manganmangel skal afhjælpes, så længe marken er farbar, men sprøjt ikke med udsigt til nattefrost eller på frosne planter.

Billede 2 Mark med manganmangel (foto Jeppe Ottosen, SAGRO).

REGLER

Nedvisning af stub

Af planterådgiver Charlotte M. Jakobsen

Så ramte vi den 1. oktober, og det er nu tilladt at nedvisne stub (uden efterafgrøder), hvor der skal etableres en forårssået afgrøde. Er der efterafgrøder på arealet, skal der ventes lidt endnu.

Vigtige datoer ift. Nedvisning med glyphosat før vårsæd

Det er tilladt at nedviste den:

- oktober på arealer, hvor der skal etableres en forårssået afgrøde. (Areal uden efterafgrøde)
- oktober på arealer med pligtige efterafgrøder, husdyrefterafgrøder og målrettede efterafgrøder.
- februar på arealer med kvælstoffikserende efterafgrødeblandinger.
- marts på arealer med efterafgrøder i majs.

GENERELT

Nye krav til sprøjtejournal 2026/2027

Af planterådgiver Vivi Ernsten

Få nye krav til føring af sprøjtejournal 2026/2027.

Vi er godt i gang med indberetning af sprøjtejournaler for den netop overståede planperiode 2025/2026. For planåret 2026/2027 er to enkelte krav ændret. Fremadrettet skal arealet være angivet med et marknummer, som skal være identisk med marknummeret for marken i EU-ansøgningen (Fællesskemaet). Derudover skal markens størrelsen være angivet med TO decimaler eller opgjort i m².

Hermed er den samlede liste over oplysninger, som sprøjtejournalen skal indeholde for at opfylde formkravet til Miljøstyrelsen:

- Marknummer

- Afgrøde
- Markens størrelse i hektar med to decimaler eller m²
- Produktnavn og registreringsnummer for hvert plantebeskyttelsesmiddel
- Dosis og dato for anvendelse
- Klokkeslæt skal anføres, hvis midlet har bimærke
- Afgrødens BBCH-vækststadie, hvis midlet har etiketrestriktioner bundet til vækststadier
- Ejer/brugers CVR-nummer
- Udførendes CVR-nummer

Andre fokuspunkter til sprøjtejournalen kan være at huske nedenstående detaljer, som er vigtige for at dokumentere, at plantebeskyttelsesmidlerne er anvendt efter gældende regler:

- Angivelse af reduceret **behandlet areal** i forhold til markens fulde areal, ved
 - 3-arealer
 - Vandmiljø
 - Veje, boliger, institutioner og offentlige arealer (Glyphosat-produkter, Starship Max, Propulse SE 250 og Goltix SC 700 og mange flere).
- Angivelse af anvendelse af afdriftsreducerende dyser til reduktion af afstandskrav til 53-arealer og vandmiljø (Mange midler).
- Angivelse af anvendelse af afdriftsreducerende dyser til mindst 75 procent afdriftsreduktion som krav for anvendelse af midlet (Adimax, Boxer, Boxer 800 EC, Fidox EC, Roxy EC m.fl.).

FarmTracking

Med kravet om at sprøjtejournalen skal føres løbende og uden unødigt ophold, samt at alle sprøjtejournaler senest den 31. januar 2027 skal findes i en digital version for det foregående vækstår, anbefaler vi, at alle løbende fører sprøjtejournalen i en digital version. FarmTracking vil være den relevante løsning for de fleste, men CropManager, Mark Online eller Næsgaard Mark / Næsgaard Mobile kan selvfølgelig også anvendes.

Erfaringerne viser, at det kræver tilvænning at bruge FarmTracking og få udbytte af alle de indbyggede fordele, så det gælder om at komme i gang med brugen. SAGRO holder kurser i FarmTracking, så vi sikrer, at du kommer godt i gang.

SEGES sælger abonnementet til CropManager og FarmTracking. Priserne for 2026 ses i nedenstående tabel. Er du interesseret i at høre nærmere om produkterne eller tegne abonnement, kan du henvende dig til din planterådgiver.

Tabel 1 2026-priser for abonnement til CropManager og FarmTracking (Kilde: SEGES)

Produkt	Oprettelse [kr.]	Pris, abonnement pr. år [kr.]			
		0-99	100-199	200-499	+ 500 ekstra
CropManager + Mark Online Basic	1.350	3.150	3.750	5.250	1.450
CropManager + Mark Online Premium	1.350	4.575	6.100	7.975	2.325
CropManager Tildelingslag	1.350	1.500	2.650	3.725	1.400
CropManager Varslingspakke	1.350	650	850	1.450	750
Højtopløseligt luftkort	0	1.100	1.850	2.650	850
FarmTracking	1.350	2.300	2.775	3.950	1.050
FarmTracking Premium	1.350	2.750	3.550	5.150	1.375

Ryd op i kemirummet!

Af planterådgiver Vivi Ernstsén

Har du overblik over dit kemilager, så produkter med kort anvendelsesfrist bruges først. Anvend KemiTjek til at få overblik om alle midler på lager er lovlige.

Lagerbeholdningen af planteværn bør som minimum tjekkes to gange om året. KemiTjek fra SEGES kan du nemt via app'en scanne stregkoderne på midlerne, hvorefter app'en vil kontrollere, om midlet er godkendt eller ej via farvekoder:

- Grønt lys: Midlet er lovligt at bruge og opbevare.
- Gult/lyserødt lys: Midlet er på vej ud af markedet. Læs etiketten, om midlet kan anvendes før udløb, samt hvilke afgrøder midlet er godkendt til.
- Mørkerødt lys: Midlet er forbudt. Kør straks til kommunens genbrugsordning for at aflevere produktet.

KemiTjek koster 495 kr./år og kan hentes i app-store/playbutik. Kontakt SEGES på 7015 5015 # 3 og få oprettet et abonnement.

Minimumsbøden for at opbevarer et ulovligt dansk middel er 5.000 kr., mens for et middel, som er ulovligt i EU er minimumsbøden 15.000 kr. I løbet af 2026 udgår mange produkter, og flere af midlerne er gængse produkter, som har været anvendt i en årrække. I nedenstående banner er alle midler, som enten er udgået eller vil udgå i 2026 oplistet, samt midler, som udgår i 2027. Vi opfordrer på det kraftigste til, at alle tjekker deres kemirum.

Miljø- og climateknologi 2026 – tilskud til at reducere pesticidforbruget i planteavl

Skal du f.eks. investere i ny radrenser eller trænger din marksprøjte til opgradering eller skal du købe ny marksprøjte eller lign. inden udgangen af november 2028? Så kan du måske få tilskud hertil. Puljen er på 35 mio. kr. heraf er 20 % øremærket til økologer.

Der er desuden pulje på 45 mio. kr. til teltoverdækninger på gyllebeholdere, hvor alle typer landbrug kan søge og mindsteinvestering efter standardomkostninger er nedsat til 100.000 kr.

Der er pulje til tiltag i kvægstalde på 28 mio. kr., svinestalde på 12 mio. samt fjerkræstalde på 10 mio. kr.

Desuden er der pulje på 25 mio. kr. til reduktion af energiforbrug i planteavl bl.a. elektrisk traktor, elektrisk læssemaskine, gastæt silo og lavtryksmarkvanding. Mindsteinvestering er 300.000 kr.

Ansøgningsperioden

1/10-2026 til 1/12-2026

Tilskud

40 % (af standardomkostning fastsat af Landbrugsstyrelsen)

Projektperiode

Løber fra ansøgning frem til d. 1/12-2028.

Der kan **ikke** søges ændring af projekttilsagn eller forlængelse.

Kriterier

Projektet må ikke påbegyndes før ansøgning er indsendt. Udstyr, der søges til, skal være nyt og må ikke leases. **Købekontrakt med ejendomsforbehold er nu tilladt.** Mindsteinvestering for at kunne søge er på 300.000 kr. i standardomkostning i dette indsatsområde. CVR-nummeret skal have årligt arbejdskraftbehov på mindst 830 timer på jordbrugsbedriften ved ansøgningen og i hele projekt- og opretholdelsesperioden.

Teknologier der kan søges under indsatsområde 2 "Reduktion af pesticidforbruget i planteavl"

2.1 Sektions-, forstøver- eller dyseafblænding i kombination med pletsprøjtning (min. 12 m)

2.2 Dobbelt tanksystem og dobbelt dyselinje for pletsprøjtning og gradueret tildeling i kombination med sektions-, forstøver- eller dyseafblænding (min. 12 m)

2.3 Et-tankinjektionssystem for pletsprøjtning og gradueret tildeling i kombination med sektions-, forstøver- eller dyseafblænding (min. 12 m)

2.4 Flertankinjektionssystem for pletsprøjtning og gradueret tildeling i kombination med sektions-, forstøver- eller dyseafblænding (min. 12 m)

2.5 Kameraer til kortlægning af ukrudt

2.6 Aktiv sidevæertsstyring eller hjulstyring til marksprøjter til båndsprøjtning (min. 12 m)

2.7 Båndsprøjte

2.8 Førerløs såning og ukrudtsbekæmpelse mellem afgrøderækker

2.9 Robotbaseret ukrudtslugning i afgrøderækker (min. 3 afgrøderækker)

2.10 Radrenser (min. 6 m og rækkeafstand min. 25 cm)

2.11 Luftudstyr til sprøjtebom (min. 6 m)

2.12 Kartoffelradrenser (min. 2 rækker)

2.13 Kartoffelradrenser med svingbare renseelementer (min. 2 rækker)

2.14 Ukrudtsbrænder

Se udførlig beskrivelse af teknologierne med obligatoriske elementer og specifikationer der skal opfyldes samt standardomkostninger ved at klikke på boksen herunder.

For oplysninger og hjælp til ansøgning kontakt:
Maria Eugster Klug tlf. 7660 2372 mek@sagro.dk
eller
Sabrina Svendsen tlf. 9629 6635 sas@sagro.dk

Gødningskvittering – skema B1

Af planterådgiver Jonas Johansen

Modtager eller afsætter du husdyrgødning, kan gødningsregnskabet ikke afsluttes eller indsendes før gødningsoverførslen er registreret og underskrevet af begge parter gennem Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) Tastselv-service. Derfor opfordrer vi til, at du sender oplysningerne om modtaget eller afsat husdyrgødning til din planterådgiver.

Fristforlængelse for udbringning af flydende husdyrgødning og affald

Af praktikant Kasper Lydixen

Fristen for udbringning af flydende husdyrgødning og flydende affald til fodergræs og vinterraps er i år forlænget til og med 14. oktober i fem kommuner.

Der kan gives forlængelse af fristen for udbringning af gylle og flydende affaldsprodukter efter retningslinjer vedrørende nedbør i ugerne 21-38 og 30-38, som er fastsat i lovgivningen. Da opgørelsesperioden sluttede med udgangen af uge 38, er listen endelig, og der kommer ikke flere kommuner til. Fristen er forlænget i flg. kommuner: Assens, Holstebro, Middelfart, Nordfyns og Vejle.

Sen udbringning bør være en nødløsning

Selvom fristen er forlænget, bør udbringning frem til 14. oktober alligevel betragtes som en nødløsning, eksempelvis hvis opbevaringskapaciteten er presset, og der ikke kan findes nogen anden løsning. For de fleste vil harmonien allerede være udnyttet, og kvælstofeffekten af gyllen vil alt andet lige være mange fold bedre næste forår.